

Forslag til endringer i kraftberedskapsforskriften

Sikkerhetsmessig personkontroll og restriksjoner for adgang til steder og områder
Jan Tore Setvik, Morten Groven og Ida Mattsson Sperre

Høringsdokument nr. 1/2020

Forslag til endringer i kraftberedskapsforskriften

Utgitt av: Norges vassdrags- og energidirektorat
Redaktør: Ida Mattsson Sperre
Forfatter: Jan Tore Setvik, Morten Groven og Ida Mattsson Sperre

Forsidefoto: Ukjent rettighetshaver, lisensiert under [CC BY-SA](#)

ISBN: 978-82-410-2010-0

ISSN: 1501-2840

Emneord: Politiattest, personkontroll, sikkerhet, beredskap, innsidetrusler, innsiderisiko, forebyggende sikkerhet, kraftforsyningsberedskap, bakgrunnssjekk, personellsikkerhet, personellrisiko, ansettelse, kredittsjekk, egnethetsvurdering

Norges vassdrags- og energidirektorat
Middelthunsgate 29
Postboks 5091 Majorstuen
0301 Oslo

Telefon: 22 95 95 95

E-post: nve@nve.no

Internett: www.nve.no

mars, 2020

Forslag til endringer i kraftberedskapsforskriften

Sikkerhetsmessig personkontroll og
restriksjoner for adgang til steder og områder

Innhold

Forord	4
Sammendrag	5
1 Innledning	6
2 Sikkerhetsmessig personkontroll § 2-11	7
2.1 Bakgrunn	7
2.1.1 Personkontrollens innhold	8
2.1.2 Egnethetsvurderingen	8
2.1.3 Når skal det gjennomføres personkontroll?	9
2.1.3.1 Tilsetting av personell hos KBO-enhet.....	9
2.1.3.2 Eksternt personell.....	10
2.1.4 Utvidelse av bestemmelsens rekkevidde.....	11
2.1.4.1 Fra risikobasert til obligatorisk krav.....	11
2.1.4.2 Obligatorisk også for klasse 2.....	12
2.1.4.3 Kraftsensitiv informasjon.....	12
2.1.5 Krav om botid.....	13
2.1.6 Forholdet til sikkerhetsloven	14
2.1.7 Innhenting av ny politiattest.....	14
2.1.8 Vurdering av konsekvenser for personvern	15
2.1.9 Nåværende § 6-7 om personkontroll oppheves.....	16
2.2 Forslag til endring	16
2.3 Økonomiske og administrative konsekvenser	17
3. Restriksjoner for adgang til steder og områder § 5-11	18
3.4 Bakgrunn	18
3.5 Forslag til endring	19
3.6 Økonomiske og administrative konsekvenser	20
4. Forslag til forskriftstekst	21

Forord

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) sender med dette forslag til endring i forskrift av 7.12.2012 om sikkerhet og beredskap i kraftforsyningen (kraftberedskapsforskriften) på høring. Forslaget er utarbeidet og høres i samsvar med bestemmelsene i forvaltningsloven kapittel VII og utredningsinstruksen.

NVE er opptatt av at regelverket skal være så tydelig, forutsigbart og målrettet som mulig. Dette er en oppfølging av revisjonsarbeidet som ble gjennomført i 2017-2018. Dette endringsforslaget gjelder personellsikkerhet og krav til politiattest.

Vi ber om at kommentarer til dette forslaget sendes til NVE **innen 22.4.2020**. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til nve@nve.no. Vi gjør oppmerksom på at høringsuttalelser normalt publiseres på nve.no.

Etter høringsfristens utløp, vil NVE vurdere de innkomne høringsuttalelsene og eventuelle behov for å gjøre endringer i forslaget. Vi tar sikte på at endringene skal vedtas i løpet av juni og tre i kraft fra 1.7.2020.

Oslo, 10.3.2020

Ingunn Åsgard Bendiksen
direktør

Eldri Naadland Holo
seksjonssjef

Sammendrag

Ved forskriftsendringene i kraftberedskapsforskriften¹ som trådte i kraft 1.1.2019 ble det inntatt en ny § 6-7 om personkontroll. Bestemmelsen har som formål å bidra til økt personellsikkerhet hos KBO-enhetene ved at risiko reduseres gjennom personkontroll.

NVE foreslår i dette høringsdokumentet endringer i forskriften på følgende to områder:

- Sikkerhetsmessig personkontroll
- Restriksjoner for adgang til steder og områder

NVE fikk ved lovendring i energiloven § 9-5 tredje ledd 21. juni 2019² hjemmel til å stille krav om bruk av politiattest som en del av bakgrunnssjekken ved gjennomføring av personkontroll. NVE foreslår derfor endringer i bestemmelsen om personkontroll.

De konkrete endringene NVE foreslår i høringsnotatet kan kort oppsummeres slik:

- Flytte bestemmelsen om personkontroll fra § 6-7 i kapittel 6 om informasjonssikkerhet til ny § 2-11 i kapittel 2 om generelle krav for KBO-enheter
- Tilføye definisjon av begrepene personkontroll og bakgrunnssjekk i § 2-11
- Tilføye politiattest som en del av personkontrollen
- Endre krav om personkontroll til obligatorisk og ikke risikobasert
- Endre krav om personkontroll til å gjelde også for anlegg i klasse 2
- Endre krav om personkontroll til å gjelde for eksterne som skal ha selvstendig tilgang til anlegg, system og annet i klasse 2 og 3
- Mulighet for bruk av personkontroll av eksterne ved tilgang under oppsyn etter KBO-enhetens egne risikovurdering
- Endre § 5-11 slik at den også omfatter anlegg i klasse 2
- Nytt krav om botid for borgere utenfor EØS-området
- Nåværende § 6-7 oppheves

¹ Forskrift om sikkerhet og beredskap i kraftforsyningen av 7. desember 2012 nr. 1157

² Lov om endringer i energiloven og i enkelte andre lover av 21 juni 2019 nr. 65 (i.kr. 1 juli 2019 iflg. res. 21 juni 2019 nr. 792)

1 Innledning

NVE er utnevnt av OED til beredskapsmyndighet.³ Dette betyr at det faglige og operative ansvaret for kraftforsyningsberedskapen er delegert til NVE. NVE er videre gjennom tildelingsbrevet gitt i oppdrag å påse at beredskapen i kraftforsyningen er god og i tråd med gjeldende krav. I dette høringsdokumentet omtales både direktoratet og rollen som beredskapsmyndighet, som NVE.

Kraftberedskapsforskriften er en presisering av sikrings- og beredskapsplikten som følger av energiloven kapittel 9. Forskriften stiller krav som skal sikre at energiforsyningen opprettholdes og at normal forsyning gjenoprettes på en sikker og effektiv måte ved ekstraordinære situasjoner.

NVE er opptatt av at regelverket skal være så tydelig, forutsigbart og målrettet som mulig. I 2017 gjennomgikk NVE ulike sider av forskriften. På bakgrunn av dette vedtok NVE endringer som blant annet innebar nye krav til IKT-sikkerhet.

Formålet med dette endringsforslaget er hovedsakelig å presisere krav om bruk av politiattest for å sørge for bedre personellsikkerhet. For å sørge for konsistens, foreslår vi videre endringer i § 5-11.

Forslag om bruk av politiattest var omtalt i høringsdokument 6/2017.⁴ Forslaget ble ikke vedtatt ettersom NVE på daværende tidspunkt manglet hjemmel i energiloven.

Lovendringen i energiloven som gir NVE tilstrekkelig hjemmelsgrunnlag, trådte i kraft 1.7.2019. Bestemmelsen er plassert i energiloven § 9-5 tredje ledd, og lyder:

«Beredskapsmyndigheten kan gi forskrift om at KBO-enheter kan kreve at personer som skal ha tilgang til anlegg eller annet som har vesentlig betydning for drift eller gjenoppretting av eller sikkerhet i produksjon, omforming, overføring, omsetning og fordeling av elektrisk energi eller fjernvarme, skal fremlegge en ordinær politiattest.»

NVE sender derfor revidert forslag til bestemmelser om personkontroll og adgangskontroll på høring.

³ Delegeringsvedtak av 27.6.2016 (FOR-2016-06-27-824)

⁴ Forslag til endringer i beredskapsforskriften – krav til IKT-sikkerhet m.m.

<http://webfileservice.nve.no/API/PublishedFiles/Download/201709983/2262758>

2 Sikkerhetsmessig personkontroll § 2-11

2.1 Bakgrunn

Sikkerhetsmyndighetene, det vil si alle myndigheter som regnes som sikkerhetsmyndigheter, har i sine trusselvurderinger pekt på innsidetrusler som en utfordring for både offentlige og private virksomheter. Kraftforsyningen og kritisk infrastruktur mer generelt blir ofte trukket fram. Dette er gjort gjennom flere år og i flere ulike trusselvurderinger og rapporter. NVE mener at gode sikkerhetsrutiner for personkontroll ved, under og etter ansettelse er nødvendig for å minimere denne risikoen.

I NVE Rapport 26:2017 – *Regulering av IKT-sikkerhet*⁵ anbefalte NVE blant annet å innføre større muligheter for kontroll med personer som skal få tilgang til anlegg og annet som er klassifisert etter kraftberedskapsforskriften. NVE ser at det kan være hensiktsmessig å kunne begrense hvilke personer som skal ha tilgang til ulike klassifiserte⁶ anlegg og systemer basert på en vurdering av deres egnethet. Klassifiserte anlegg er anlegg som er av vesentlig betydning for kraftforsyningen. Misbruk av informasjon om anleggene kan som ytterste konsekvens føre til at samfunnskritiske funksjoner blir satt ut av spill.

Etter ny § 9-5 tredje ledd i energiloven, har NVE fått hjemmel til å innføre krav om bruk av politiattest som en del av personkontrollen ved ansettelser og bruk av eksterne tjenesteleverandører og konsulenter. For å kunne sørge for bedre personellsikkerhet, mener NVE det er nødvendig at KBO-enheter har tilgang til både politiattest og kredittsjekk.

Tilgang til ulike anlegg og systemer kan bl.a. medføre følgende sårbarheter:

- Logisk tilgang til driftskontrollsystemer i drift kan innebære en umiddelbar mulighet til å koble flere kraftforsyningsanlegg inn eller ut
- Fysisk tilgang til driftssentraler og datarom kan innebære mulighet til å misbruke, stenge ned eller forstyrre driftskontrollen av anlegg, hente ut detaljert anleggsinformasjon eller lese av koblingsbilder
- Tilgang til lokalkontrollrom kan innebære mulighet til å koble respektive enkeltanlegg inn eller ut
- Fysisk tilgang til koblingsfelt kan gi mulighet til å koble brytere inn og ut både elektrisk og manuelt, eller manipulere måle- og styringssignaler
- Fysisk tilgang kan gi mulighet til fysisk sabotasje ved bruk av verktøy, eksplosiver eller våpen

⁵ http://publikasjoner.nve.no/rapport/2017/rapport2017_26.pdf

⁶ Kraftberedskapsforskriften §§ 5-2 og 5-7.

- Logisk tilgang til digitale informasjonssystemer som anvendes til behandling av kraftsensitiv informasjon kan innebære misbruk eller tap av informasjon

Det finnes fire forskjellige typer politiattester:

- Ordinær
- Uttømmende
- Utvidet
- Avgrenset

Energiloven gir hjemmel til å innhente ordinær politiattest. En ordinær politiattest viser de fleste typer lovbrudd innenfor en begrenset tidsperiode. NVE viser til politiets nettsider, <https://www.politiet.no/tjenester/politiattest/ulike-typerpolitiattest/>, for mer informasjon om de ulike typene politiattest, om hvilke lovbrudd og hvilken tidsperiode som vises på en ordinær politiattest.

Forslag om å innføre krav om bruk av politiattest i kraftberedskapsforskriften ble sendt på høring 7.12.2017. Krav om bruk av politiattest ble satt på vent i påvente av hjemmel i energiloven. Det kom mange innspill til forslaget. Innspillene fra høringsrunden er svart ut i NVE rapport 92/2018 *Oppsummeringsdokument: Endringer i kraftberedskapsforskriften – Krav til IKT-sikkerhet m.m.*⁷

I den grad det foreslås endringer etter oppsummeringsdokumentet eller fra gjeldende rett, fremgår dette av punktene nedenfor.

2.1.1 Personkontrollens innhold

En sikkerhetsmessig personkontroll omfatter både bakgrunnssjekk og egnethetsvurdering. Bakgrunnssjekk er prosessen med å innhente, sammenligne og dokumentere informasjon om en person i den hensikt å bekrefte eller avkrefte det kandidaten selv opplyser.

For å tydeliggjøre hva personkontroll handler om og hva en bakrunnsjekk skal inneholde, foreslår NVE at dette presiseres innledningsvis i § 2-11 første og annet ledd. Hvordan de ulike leddene skal gjennomføres, er beskrevet i kapittel 3 i veilederen *Sikkerhet ved ansettelsesforhold – før, under og ved avvikling*, utgitt av Politiets sikkerhetstjeneste, Nasjonal sikkerhetsmyndighet, Politiet og Næringslivets Sikkerhetsråd.⁸

Forslag til første og annet ledd:

Personkontroll omfatter bakgrunnssjekk og egnethetsvurdering.

Bakgrunnssjekk skal omfatte identitetskontroll, verifikasjon av utdanning og arbeidserfaring, kartlegging av næringsinteresser, søk i åpne kilder og eventuelt undersøkelse av anmerkninger fra kredittvurdering og politiattest.

2.1.2 Egnethetsvurderingen

En egnethetsvurdering er en avgjørelse om en person er egnet for tilsetting eller tilgang basert på funn fra bakgrunnssjekken.

⁷ http://publikasjoner.nve.no/rapport/2018/rapport2018_92.pdf

⁸ https://www.nsm.stat.no/globalassets/dokumenter/veiledninger/sikkerhet_ved_ansettelsesforhold_endelig.pdf

Dømmekraft, pålitelighet og lojalitet er grunnlaget for tillit og sikkerhetsmessig kompetanse. Lojalitet betyr ikke bare en forpliktelse til å handle på en bestemt måte, men også relativt fravær av sårbarhet for press, utnyttelse og forledelse. Tvil om disse egenskapene bør medføre at en person vurderes som uegnet.

Bakgrunnssjekk, med bruk av kredittsjekk og politiattest, kan være relevant for egnethetsvurderingen på ulike vis:

- Manglende etterrettelighet i personens fremleggelse av opplysninger *kan* være en indikasjon på manglende pålitelighet
- Lovbrudd, enkeltvis eller gjentatte, *kan* være en indikasjon på manglende dømmekraft og lojalitet til lover og regler
- Svak eller uordnet økonomi *kan* utgjøre en sårbarhet for press eller tilbøyelighet til opportunistisk adferd, og høyt forbruk *kan* være en indikasjon på manglende dømmekraft
- Gjentatte betalingsanmerkninger *kan* være en indikasjon på manglende dømmekraft og pålitelighet

En egnethetsvurdering av personell som skal tilsettes hos en KBO-enhet, men som ikke skal ha tilgang til anlegg, system eller annet i klasse 2 og 3, vil være basert på opplysninger innhentet ved identitetskontroll, verifikasjon av utdanning og arbeidserfaring, kartlegging av næringsinteresser og søk i åpne kilder.

Noen av de forholdene som avdekkes under bakgrunnssjekken, vil i seg selv kunne være diskvalifiserende for egnethet (for eksempel forfalsking av vitnemål). De aller fleste forholdene må imidlertid avklares og vurderes nærmere under samtale.

Forslag til tredje ledd:

Dersom bakgrunnssjekken avdekker forhold som medfører tvil om personens dømmekraft, pålitelighet eller lojalitet, skal personen vurderes som uegnet.

2.1.3 Når skal det gjennomføres personkontroll?

Det var flere som stilte spørsmål ved bestemmelsens rekkevidde da det opprinnelige forslaget ble sendt på høring i 2017. Også etter at forskriftsendringene ble vedtatt, har det kommet spørsmål. NVE ser at det er behov for å tydeliggjøre når krav til personkontroll gjelder, og hvem bestemmelsen gjelder for. Det nye forslaget innebærer i tillegg en utvidelse av virkeområdet. Dette omtales i punkt 2.1.4.

2.1.3.1 Tilsetting av personell hos KBO-enhet

NVE foreslår i § 2-11 fjerde ledd krav om personkontroll ved tilsetting i KBO-enheten. Dette er i dag regulert i § 6-7.

Forslag til fjerde ledd:

Før tilsetting av personell, skal KBO-enheter foreta personkontroll. Før tilsetting av personell som skal ha tilgang til anlegg, systemer eller annet i klasse 2 eller 3, skal KBO-enheten kreve fremleggelse av kredittsjekk og politiattest som en del av personkontrollen.

Med tilgang menes både fysisk og logisk tilgang. Ved alle tilsetninger, uavhengig av hvor vedkommende skal ha tilgang, skal det gjennomføres en personkontroll jf. første og annet ledd. Ved tilsetninger av personer som skal ha tilgang til system eller anlegg i klasse 2 og 3, skal KBO-enheten kreve fremleggelse av kredittsjekk og politiattest som en del av bakgrunnssjekken. Se punkt 2.1.4 nedenfor om utvidelse av bestemmelsens rekkevidde.

Personkontroll skal gjennomføres ved tilsetting av personell. Dette gjelder nytilsetting i både faste og midlertidige stillinger. Dette betyr at det ikke er krav om å gjennomføre personkontroll av allerede tilsatte.

Det har vært reist spørsmål om hva begrepet «nyansettelser», som brukes i nåværende § 6-7, betyr. Det har videre vært reist spørsmål om det å få en ny stilling hos samme arbeidsgiver faller innenfor begrepet. Etter NVEs syn, må dette bero på en konkret vurdering. Arbeidsrettslige vurderinger vil stå sentralt her. Et naturlig utgangspunkt er å se på den ansattes arbeidsavtale og graden av endringer i forhold til denne. Større endringer i arbeidsoppgaver eller ansvarsområder, kan innebære at det rent faktisk dreier seg om en ny stilling. Hvis stillingen ikke tidligere medførte tilgang til anlegg, system eller annet klassifisert i klasse 2 eller 3, bør KBO-enheten foreta en vurdering av graden av endringer.

Mindre endringer, som ny stillingstittel eller lønnsjusteringer, må etter NVEs vurdering klart falle utenfor. Arbeidsgivers styringsrett kan brukes som en rettesnor. Dersom endringen ligger utenfor styringsretten, taler dette sterkt for at det foreligger en ny stilling.

Etter NVEs oppfatning skal det mye til for å kunne likestille stillingsendringer med nyansettelser.

2.1.3.2 Eksternt personell

Forslag til § 2-11 femte og sjette ledd omhandler eksternt personell. Forslag til femte ledd gjelder personell som trenger selvstendig tilgang til anlegg, systemer eller annet i klasse 2 og 3. Forslag til sjette ledd gir KBO-enheten mulighet til å gjennomføre personkontroll av eksternt personell som skal få tilgang til anlegg, systemer eller annet i klasse 2 og 3 basert på egen risikovurdering.

Se punkt 2.1.4 nedenfor om utvidelse av bestemmelsens rekkevidde hva gjelder klasse 2.

Forslag til femte ledd:

Før eksternt personell gis selvstendig tilgang til anlegg, systemer eller annet i klasse 2 og 3, skal KBO-enheten foreta personkontroll. Ved personkontrollen skal KBO-enheten kreve fremleggelse av kredittsjekk og politiattest. Bestemmelsen gjelder for anlegg, systemer eller annet som er i drift.

Nåværende § 6-7 gjelder kun for eksterne gjennom henvisningen i nåværende § 5-11 tredje ledd annet punktum. Denne lyder: «Personer uten full bakgrunnssjekk etter § 6-7 skal ikke ha adgang til driftssentraler i driftskontrollsystemer i klasse 3.»

Kraftberedskapsforskriften § 5-11 er imidlertid en bestemmelse om *adgangsrestriksjoner*. Bestemmelsen dekker ikke logisk tilgang. Forslag til § 2-11 femte ledd bruker begrepet «*tilgang*» som gjelder både fysisk tilgang (adgang) og logisk tilgang.

Eksternt tilgang i henhold til kapittel § 7-10 er ikke å forstå som selvstendig tilgang i henhold til femte ledd.

Av veilederen *Sikkerhet ved ansettelsesforhold*, utgitt av Politiets sikkerhetstjeneste, Nasjonal sikkerhetsmyndighet, Politiet og Næringslivets Sikkerhetsråd⁹, følger det at:

«Prinsipielt vil alle forhold ved personellsikkerhet gjelde for leverandører og konsulenter på samme måte som for virksomhetens egne ansatte. Dette betyr at det sikkerhetsnivået som forventes innad i virksomheten, også skal forventes av leverandørene og konsulentene.»

Etter NVEs vurdering er det derfor nødvendig å stille krav til personellsikkerhet også for eksternt personell. Vi mener imidlertid det er tilstrekkelig at kravet kun gjelder i de tilfeller der den eksterne får selvstendig tilgang. At eksternt personell er under oppsyn av en erfaren og kvalifisert representant for anlegget, er et sikkerhetstiltak som vil begrense risikoen. Dette gjelder både for misbruk av system og tilegnelse av kraftsensitiv informasjon.

Anlegg og systemer i drift er de mest kritiske for forsyningssikkerheten. Anlegg og systemer under bygging eller rehabilitering berører forsyningssikkerheten gjennom den fremtidige betydningen de får. Klassifisering etter § 5-2 reflekterer den antatte kritikaliteten for de ulike anleggene og systemene som inngår i kraftforsyningen, uten å klargjøre et strengt skille mellom anlegg i prosjektfase, i drift eller ute av drift. På grunn av at anlegg og system som ikke er i drift utgjør et mindre skadepotensiale, foreslår NVE at kravet i femte ledd ikke gjelder for disse.

Forslag til sjettemte ledd:

Før eksternt personell gis tilgang til anlegg, systemer eller annet i klasse 2 og 3, kan KBO-enheten ut fra egne risikovurderinger foreta personkontroll med krav om fremleggelse av kredittsjekk og politiattest.

NVE ser at det i enkelte tilfeller kan være behov for å gjennomføre personkontroll også for eksternt personell, selv om disse holdes under oppsyn. NVE foreslår derfor i sjettemte ledd en bestemmelse som gir KBO-enheten mulighet til å gjennomføre personkontroll med bruk av politiattest og kredittsjekk basert på egen risikovurdering.

Forslag til § 2-11 sjettemte ledd oppstiller ikke en plikt til personkontroll. Om personkontroll skal gjennomføres, vil bero på KBO-enhetens egne risikovurderinger.

2.1.4 Utvidelse av bestemmelsens rekkevidde

2.1.4.1 Fra risikobasert til obligatorisk krav

Krav til personkontroll med bruk av kredittsjekk i dagens § 6-7, skal være basert på KBO-enhetens egne risikovurderinger. I NVE-rapport 92/2018

Oppsummeringsdokument: Endringer i kraftberedskapsforskriften – Krav til IKT-sikkerhet m.m. ble bruk av politiattest også foreslått å være basert på KBO-enhetens risikovurderinger.

9

https://www.nsm.stat.no/globalassets/dokumenter/veiledninger/sikkerhet_ved_ansettelsesforhold_endelig.pdf

NVEs erfaring fra tilsyn er at praksis i bransjen varierer når det gjelder gjennomføring av risikovurderinger. Etter en ny vurdering, foreslår NVE at kravet om bruk av politiattest og kredittsjekk gjøres obligatorisk. Et obligatorisk krav vil etter NVEs vurdering gi en mer enhetlig grunnsikring. Det vil videre gi større forutsigbarhet for at formålet om å sikre at uegnede personer ikke gis tilgang til anlegg og system i klasse 2 og 3 oppnås.

NVE ber spesielt om innspill på dette.

2.1.4.2 Obligatorisk også for klasse 2

I NVE rapport 92/2018 *Oppsummeringsdokument: Endringer i kraftberedskapsforskriften – Krav til IKT-sikkerhet m.m.* konkluderte NVE med at politiattest kun var nødvendig for klasse 3, og at kredittsjekk var tilstrekkelig grunnlag for egnethetsvurdering for klasse 2.

NVE mener etter en ny vurdering at det skillet som tidligere var foreslått likevel ikke fremstår som formålstjenlig.

Kredittvurdering og politiattest er ikke overlappende informasjonskilder. Begge er relevante for vurdering av personrisiko. Vi viser til punkt 2.1.2 om egnethetsvurderingen ovenfor. NVE mener derfor at både kredittsjekk og politiattest må innhentes for å gi et nødvendig informasjonsgrunnlag for egnethetsvurderingen.

Videre vurderer NVE at også anlegg, systemer eller annet i klasse 2 er av vesentlig betydning, blant annet ved at store byer forsynes gjennom transformatorstasjoner klassifisert i klasse 2. NVE foreslår derfor at krav om fremleggelse av politiattest også skal gjelde for anlegg og system i klasse 2.

Lik praksis for klasse 2 og 3 gir videre en mer enhetlig personellsikkerhet. For KBO-enheter som eier anlegg og system både i klasse 2 og 3, vil det i tillegg gi økt fleksibilitet med hensyn til organisering av personell og samarbeid på tvers av anlegg og system. Etter NVEs vurdering vil det videre bidra til et økt fokus på personellsikkerhet i kraftforsyningen.

2.1.4.3 Kraftsensitiv informasjon

Tilgang til kraftsensitiv informasjon er ikke regulert i forslaget til ny § 2-11 om personkontroll. Logisk tilgang til digitale informasjonssystemer som anvendes til behandling av kraftsensitiv informasjon kan imidlertid innebære misbruk eller tap av sensitiv informasjon.

KBO-enheter tjenestestatter IKT-drift i stigende grad, både nettverk, plattform, lagring og applikasjoner. Eksterne leverandører kan potensielt få tilgang til alle dokumenter og databaser med kraftsensitiv informasjon. De kan ved en feil eller med vilje forårsake alvorlige tekniske sårbarheter, som igjen kan utnyttes av tredjeparter. Personer med tilgang til viktige IKT-systemer er erfaringsmessig en personellkategori som er viktig å kontrollere. Personkontroll ved tilgang til digitale informasjonssystemer som behandler kraftsensitiv informasjon kan være et verktøy som bidrar til å redusere risiko for misbruk av stilling og rettigheter.

Kraftsensitiv informasjon og digitale informasjonssystemer klassifiseres ikke i dag etter kraftberedskapsforskriften § 5-2 eller § 5-7. Det er derfor per i dag ikke hjemmel i energiloven til å kunne innhente politiattest før det gis tilgang dette. Etter NVEs

vurdering fremgår det av forarbeidene til energiloven § 9-5 tredje ledd og formålet bak lovendringen at hjemmelen kun omfatter *klassifiserte* anlegg og annet.

Beskyttelse av kraftsensitiv informasjon og digitale informasjonssystemer ivaretas i dag gjennom krav i kraftberedskapsforskriften kapittel 6. Personkontroll ved tilgang til kraftsensitiv informasjon og informasjonssystemer er kun dekket i den grad tilgangen til klassifiserte anlegg eller system gir tilgang til førstnevnte.

NVE foreslår ikke i denne omgang endringer som omfatter tilgang til kraftsensitiv informasjon eller digitale informasjonssystemer som behandler kraftsensitiv informasjon. NVE ber likevel spesielt om innspill på om det er et behov for mulighet til bruk av personkontroll med kredittsjekk og politiattest også for tilgang til kraftsensitiv informasjon og til digitale informasjonssystemer.

2.1.5 Krav om botid

Med politiattest menes i utgangspunktet norsk politiattest med opplysninger fra norsk politiregister. For utlendinger innebærer det at vandelskontrollen kun vil omfatte den tiden de har vært bosatt i Norge. Har vedkommende vært bosatt i Norge i kort tid, vil en norsk politiattest derfor kunne ha begrenset verdi.

Dersom det ikke kan utstedes norsk politiattest eller politiattest fra EØS-land, kan det stilles krav om botid inntil fem år dersom vesentlige samfunnshensyn tilsier det, jf. politiregisterloven § 36 annet ledd.

I lovproposisjonen til endringen i energiloven står følgende om botid: «*dersom beredskapsmyndigheten mener at det er grunnlag for å oppstille et slikt krav.*» EØS-borgere uten tilstrekkelig lang botid i Norge vil kunne oppfylle kravet ved å fremlegge politiattest fra eget hjemland eller bostedsland tilhørende EØS.

Av forarbeidene til politiregisterloven følger det at

«...kravet til minimum botid bør imidlertid bare gis dersom vesentlige samfunnsmessige tilsier det, noe som innebærer at slike regler kun bør gis i særlig tilfeller. Som eksempel kan nevnes personell på oljeplattformer, flyplasser eller personer som skal tilsettes i vaktvirksomhetsforetak eller innenfor kollektivtransport.»¹⁰

Kraftforsyningen er definert som kritisk infrastruktur.¹¹ Etter NVEs vurdering må personell på anlegg eller system som er av vesentlig betydning for kraftforsyningen, kunne likestilles med eksemplene som angis i forarbeidene.

For personer fra land utenfor EØS-området, vil det i praksis ofte være vanskelig å gjennomføre vandelskontroll. Forarbeidene peker på at vil være ressurskrevende og tidkrevende å innhente politiattester, og vanskelig å vurdere attestens pålitelighet.¹²

¹⁰ Ot.prp. nr. 108 (2008-2009) side 311

¹¹ Se for eksempel DSBs rapport *Samfunnets kritiske funksjoner* side 86
https://www.dsb.no/globalassets/dokumenter/rapporter/kiks-2_januar.pdf

¹² Ot.prp. nr. 108 (2008-2009) side 311

Etter NVEs vurdering vil det at en sikker kraftsyning er et vesentlige samfunnshensyn tilsi at det oppstilles et krav om botid.

Med EØS-land menes landene i det «Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet» (EØS). Disse kalles enten for EU/EØS-land eller EØS-land. EØS-land består av EU-landene, samt EFTA-landene Island, Liechtenstein og Norge. EFTA-landet Sveits er ikke med i EØS-samarbeidet. Storbritannia er verken medlem av EU eller EØS.

Vi foreslår en adgang til å fravike krav om botid for de tilfeller pålitelig politiattest med tilsvarende varighet kan legges frem.

Forslag til syvende ledd:

Utenlandske statsborgere som skal tilsettes eller gis tilgang, må ha bodd i Norge minst de siste fem årene ved krav om fremleggelse av politiattest. KBO-enheter kan i konkrete tilfeller fravike krav til botid for utenlandske statsborgere dersom pålitelig politiattest med tilsvarende varighet legges frem. Krav til botid i Norge gjelder ikke for EØS-borgere som fremlegger politiattest fra hjemland eller bostedsland tilhørende EØS.

2.1.6 Forholdet til sikkerhetsloven

Etter § 8-3 i ny sikkerhetslov kan departement innenfor sitt ansvarsområde fatte vedtak om bruk av adgangsklarering for tilgang til hele eller deler av skjermingsverdige objekter eller infrastruktur.¹³ For å tydeliggjøre at også adgangskontroll gir grunnlag for unntak fra kravene om personkontroll i § 2-11, foreslår vi at adgangsklarering legges til i bestemmelsen.

Forslag til åttende ledd:

Ovennevnte krav om personkontroll gjelder ikke for personer som er sikkerhetsklarert eller adgangsklarert etter lov om nasjonal sikkerhet (sikkerhetsloven).

2.1.7 Innhenting av ny politiattest

Politiregisterloven § 43 regulerer når det er tillatt med utlevering av nye eller oppdaterte opplysninger etter at politiattest er utstedt. Av merknadene til bestemmelsen følger det at:¹⁴

«Bestemmelsen omhandler de tilfellene der politiattest tidligere er utstedt, men hvor brukeren av opplysningene, for eksempel en arbeidsgiver, har fått tilgang til informasjon som gir ham grunn til å tro at det foreligger nye opplysninger av betydning for innholdet på politiattesten.»

På politiets søknadsskjema¹⁵ for innhenting av ny politiattest (fornytt vandelskontroll) er følgende oppsummert:

¹³ Lov om nasjonal sikkerhet av 1. juni 2018 nr. 24 (sikkerhetsloven) § 8-3.

¹⁴ Ot. Prp. nr. 108 (2008-200) punkt 21.7

¹⁵ https://www.politiet.no/globalassets/02-tjenester-admin/politiattest/kreve-politiattest-fornytt-vandelskontr/soknad_fornytt_vandelskontrollbm.pdf

Kort om fornyet vandelskontroll

1. Det må tidligere være utstedt politiattest til samme person.
2. Arbeids-/oppdragsgiver må ha fått tilgang til informasjon som gir grunn til å tro at det foreligger nye opplysninger av betydning for innholdet på politiattesten.
3. Opplysninger utleveres på samme grunnlag som tidligere politiattest.
4. Resultat av fornyet vandelskontroll sendes arbeids-/oppdragsgiver skriftlig. Det sendes kopi til søker dersom det foreligger nye opplysninger.

Eventuelt behov for innhenting av ny politiattest må skje etter reglene i politiregisterloven med tilhørende forskrift.

Dersom KBO-enheten blir kjent med at det kan ha oppstått forhold som kan være av betydning for egnetheten til personer som har tilgang til anlegg eller system i klasse 2 eller 3, er det viktig å gjennomføre en vurdering av om det er grunn til å innhente ny politiattest.

NVE mener politiregisterloven med tilhørende forskrift regulerer dette tilstrekkelig.

2.1.8 Vurdering av konsekvenser for personvern

NVE har tatt utgangspunkt i minimumskriteriene etter GDPR art. 35 nr. 7¹⁶ i sin vurdering av konsekvenser for personvern.¹⁷

Formålet med behandlingen av personopplysninger etter § 2-11 er primært å sørge for økt personellsikkerhet som er viktig av hensyn til forsyningssikkerhet, jf. punkt 2.1.

Beskrivelse av hvem de registrerte er, følger av punkt 2.1.3.

Personopplysninger som behandles ved innhenting av politiattest, er opplysninger politiet har om vedkommende i sine registre. En ordinær politiattest viser de fleste reaksjoner for alle typer lovbrudd innenfor en periode i tid:

<https://www.politiet.no/tjenester/politiattest/opplysninger-i-politiattesten/>

En kredittsjekk gir opplysninger om en persons økonomiske forhold. Innhentet kredittsjekk gir en poengverdi for betalingsevne eller kredittverdighet, og angir aktuelle betalingsanmerkninger, for eksempel inkasso, utlegg og lønnstrekk.

NVE mener behandling av disse personopplysningene er nødvendig for å kunne gjennomføre en god egnethetsvurdering.

Opplysninger som fremgår av en politiattest skal behandles i samsvar med kravene i politiregisterforskriften. NVE legger til grunn at etterlevelse av disse kravene sørger for tilstrekkelig sikkerhet ved behandling av personopplysninger grad. Datatilsynet skriver følgende på sin nettside¹⁸ om oppbevaring av politiattest:

«Det følger av politiregisterforskriften § 37-2 at politiattesten skal oppbevares så lenge det er nødvendig for formålet med politiattesten, men ikke utover det tidspunkt vedkommende slutter i den

¹⁶ Gjelder som norsk lov jf. lov om behandling av personopplysninger av 20. desember 2018 nr. 116 § 1

¹⁷ Det er KBO-enhetene som vil være behandlingsansvarlige for personopplysningene som innhentes i forbindelse med personkontrollen.

¹⁸ <https://www.datatilsynet.no/regelverk-og-verktoy/verktoy/sporsmal-svar/Arbeidsliv/kan-arbeidsgiveren-kreve-vandelsattest/>

stillingen som ga grunnlaget for vandelskontroll. Politiattest som ikke lenger er nødvendig for formålet skal tilintetgjøres.

Hva som oppfattes som nødvendig vil variere. Utgangspunktet er at nødvendighetskravet antakelig vil være oppfylt når ansettelsesprosessen er avsluttet. Men behov for å kunne dokumentere at vandelskontroll ble foretatt vil kunne gjøre det nødvendig å oppbevare politiattesten også lenger. Tidligere mottatt politiattest vil også kunne brukes som dokumentasjon for at mottakeren har krav på fornyet vandelskontroll (se politiregisterforskriften kap. 35).»

KBO-enhetene må kunne dokumentere at de har gjennomført personkontroll etter § 2-11. Dokumentasjonskravet kan gjøres gjeldende for hele tilsettingsperioden. Dette betyr etter NVEs vurdering at plikt til sletting av personopplysninger først foreligger ved stillingens fratredelse

2.1.9 Nåværende § 6-7 om personkontroll oppheves

På bakgrunn av forslaget om å flytte bestemmelsen om personkontroll til § 2-11, foreslår NVE å oppheve nåværende § 6-7 om personkontroll. Det gjøres ingen andre endringer i kapittel 6. Nummeringen av de øvrige bestemmelsene vil være uendret.

2.2 Forslag til endring

§ 2-11. Personkontroll

Personkontroll omfatter bakgrunnssjekk og egnethetsvurdering.

Bakgrunnssjekk skal omfatte identitetskontroll, verifikasjon av utdanning og arbeidserfaring, kartlegging av næringsinteresser, søk i åpne kilder og eventuelt undersøkelse av anmerkninger fra kredittsjekk og politiattest.

Dersom bakgrunnssjekken avdekker forhold som medfører tvil om personens dømmekraft, pålitelighet eller lojalitet, skal personen vurderes som uegnet.

Før tilsetting av personell, skal KBO-enheter foreta personkontroll. Før tilsetting av personell som skal ha tilgang til anlegg, systemer eller annet i klasse 2 eller 3, skal KBO-enheten kreve fremleggelse av kredittsjekk og politiattest som del av personkontrollen.

Før eksternt personell gis selvstendig tilgang til anlegg, systemer eller annet i klasse 2 og 3, skal KBO-enheten foreta personkontroll. Ved personkontrollen skal KBO-enheten kreve fremleggelse av kredittsjekk og politiattest. Bestemmelsen gjelder for anlegg, systemer eller annet som er i drift.

Før eksternt personell gis tilgang til anlegg, systemer eller annet i klasse 2 og 3, kan KBO-enheten ut fra egne risikovurderinger foreta personkontroll. Ved personkontrollen kan KBO-enheten kreve fremleggelse av kredittsjekk og politiattest.

Utenlandske statsborgere som skal tilsettes eller gis tilgang, må ha bodd i Norge minst de siste fem årene ved krav om fremleggelse av politiattest. KBO-enheter kan i konkrete tilfeller fravike krav til botid for utenlandske statsborgere dersom pålitelig politiattest med tilsvarende varighet legges frem. Krav til botid i Norge gjelder ikke for

EØS-borgere som fremlegger politiattest fra hjemland eller bostedsland tilhørende EØS.

Ovennevnte krav om personkontroll gjelder ikke for personer som er sikkerhetsklarert eller adgangsklarert etter lov om nasjonal sikkerhet (sikkerhetsloven).

2.3 Økonomiske og administrative konsekvenser

Å kontrollere egnetheten til den som tilsettes, er et viktig sikkerhetstiltak for å redusere risikoen som innsidevirksomhet kan representere i kritisk infrastruktur. Bestemmelsen etablerer et administrativt hjelpemiddel for KBO-enheter som skal håndtere denne risikoen.

Av kapittel 5 i Prop. 101 L (2018-2019) til endringen i energiloven § 9-5, følger det om økonomiske og administrative konsekvenser at:

«Oppgaven med å utstede politiattest ligger til politiet. Forslaget til lovendring vil innebære en begrenset økning av henvendelser for politiet. Denne økningen antas å være liten i forhold til den totale mengden henvendelser om utstedelse av politiattest.

Den foreslåtte lovhjemmelen er generelt utformet. Den gir hjemmel for å sette krav i forskrift om innhenting og fremleggelse av politiattest for personer som skal få tilgang til alle anlegg, system mv. som har betydning for kraftforsyningen, også i lavere beredskapsklasser. Slike krav er i første omgang foreslått kun å gjelde for personer som skal ha tilgang til anlegg i beredskapsklasse 3, jf. NVEs forslag til endringer i kraftberedskapsforskriften som ble sendt på høring i desember 2017.

Departementet anslår at det er rundt 2.000 personer som i dag er ansatt i stillinger som forutsetter at de har tilgang til anlegg i beredskapsklasse 3. Dette tallet er usikkert, men kan bidra til å illustrere et mulig omfang av forespørsler om utstedelse av politiattest. Et krav om politiattest vil gjelde ved nyansettelser i de aktuelle stillingene. Departementets vurdering er derfor at de administrative og økonomiske konsekvensene for politiet vil være begrenset.

Etter departementets syn vil det ikke bli nevneverdige økonomiske eller administrative konsekvenser for den enkelte KBO-enhet. Den praktiske fremgangsmåten innebærer at den enkelte ansatte, konsulent eller oppdragstaker selv må innhente politiattest fra politiet. Det bidrar til å begrense arbeidsbyrden for de aktuelle virksomhetene. Søknaden om politiattest kan sendes elektronisk.»

NVE har etter i dette forslaget valgt å utvide bestemmelsen til å også omfatte virksomheter med anlegg, system og annet i klasse 2. Ved å inkludere disse blir det nær en fordobling av antall virksomheter som omfattes av bestemmelsen (til om lag 40). NVE anslår at disse virksomhetene til sammen tilsetter omtrent 200 per år. Dersom vi legger til grunn at selskapene kjøper inn tjenesten med bakgrunnsjekk, tilsvarer dette en kostnad på 1,5 mill NOK i året for bransjen totalt sett.

Den enkelte virksomhet må utvikle rutiner og implementere bestemmelsene som del av sin tilsettingsprosess. NVE anslår at dette kan kreve 2 ukesverk, eller en engangskostnad på ca 25 000 NOK per virksomhet. Virksomhetene skal allerede ha systemer for å ivareta blant annet kraftsensitiv informasjon og GDPR. NVE vurderer derfor at de nye bestemmelsene ikke vil medføre særlige kostnader knyttet til IKT-verktøy.

NVE anslår videre at det blir en moderat økning i tidsbruk knyttet til egnethetsvurdering ved tilsetninger. Den enkelte virksomhet kan altså påregne noe merarbeid, men

bakgrunnssjekk og egnethetsvurdering ansees som naturlige deler av seleksjons- og tilsettingsprosessen og vil indirekte også bidra til å forhindre kostnader som følger av å tilsette personer som ikke er egnet for stillingen.

Personkontroll av tjenesteleverandører som skal ha selvstendig tilgang til systemer, anlegg eller annet i klasse 2 og 3 (§ 2-11 femte ledd) krever også innhenting av kredittsjekk og politiattest. Denne kontrollen vil medføre administrative og økonomiske konsekvenser både for KBO-enhetene som skal motta tjenester og for tjenesteleverandører.

Behovet for å gi eksterne *selvstendig tilgang* antas å variere, og det er utfordrende å vurdere omfanget og konsekvensene i bransjen totalt sett. Bestemmelsene gir KBO-enhetene valgfriheten til å ivareta sikkerheten gjennom å vurdere egnetheten til eksterne på tilnærmet samme grunnlag som ved tilsetning, eller de kan velge å ikke innvilge eksterne selvstendig tilgang, men holde disse under løpende oppsyn (§ 5-11 bokstav b).

Krav om personkontroll etter § 2-11 gjelder ikke for personer som er sikkerhets- eller adgangsklarert etter sikkerhetsloven.

3. Restriksjoner for adgang til steder og områder § 5-11

3.4 Bakgrunn

På bakgrunn av endringene vi foreslår i ny § 2-11, foreslår NVE endringer også i § 5-11 som omhandler restriksjoner for adgang til steder og områder.

I nåværende bestemmelser, første ledd, står det at «*Beredskapsmyndigheten kan vedta at også anlegg i klasse 2 skal ha restriksjoner for adgang.*» NVE foreslår nå at anlegg i klasse 2 skal ha tilsvarende restriksjoner som for anlegg i klasse 3. Endringen skaper konsistens med § 2-11 femte ledd, og bakgrunn er tilsvarende som angitt i 2.1.4. Nåværende siste setning i første ledd om adgangen til å fatte vedtak for anlegg i klasse 2, blir med det nye forslaget unødvendig. NVE foreslår derfor at denne setningen utgår.

De øvrige endringene i første ledd er kun språklige endringer for å presisere hvilke driftssentraler og anlegg som skal ha restriksjoner for adgang.. Tilføysen «steder og områder» utgjør ingen materielle endringer. Driftssentraler omfatter operatørrum, datamaskinrom og sambandsrom og andre rom som inneholder nødvendige komponenter for sentralenes drift, inkludert tilhørende utstyr.¹⁹

Som et resultat av de språklige endringene, foreslår vi at bokstavopplistingen flyttes til første ledd.

I bokstav a og b foreslår vi å endre ordlyden fra «besøkende» til «gjester». Gjester er etter en naturlig språklig forståelse personer som ikke har tjenstlig behov.

I bokstav b foreslår vi å presisere at det gjelder restriksjoner også for personell i tjenesteoppdrag som ikke har gjennomgått personkontroll etter § 2-11. Med løpende

¹⁹ http://publikasjoner.nve.no/rapport/2018/rapport2018_92.pdf side 107

oppsyn menes kontinuerlig observasjon av person og arbeidsoperasjon.²⁰ Her menes med andre ord det samme som i § 6-10 bokstav b som omhandler leverandører som har fjerntilgang til brytefunksjonalitet i AMS. NVE foreslår at å begrense kravet til anlegg og system som er i drift. Dette er tilsvarende begrensning som etter § 2-11 femte ledd. Vi viser derfor til punkt 2.1.3.2 ovenfor.

I bokstav c foreslår vi at formulering «spesiell tillatelse» byttes ut med «skriftlig tillatelse». At tillatelsen som gis skal være skriftlig, vil etter NVEs vurdering bidra til en større grad av kontroll og bevissthet rundt hva det er det gis tillatelse til.

Fotograferingsforbudet gjelder ikke fotografering for KBO-enhetenes interne formål for å oppfylle krav i kraftberedskapsforskriften. Dette foreslår vi som en presisering i tredje ledd (blir nytt annet ledd): «*Forbudet gjelder ikke fotografering som er nødvendig for etterlevelse av krav gitt i eller i medhold av denne forskrift.*» NVE gjør oppmerksom på at kravene til informasjonssikkerhet i kapittel 6 gjelder.

Etter forslag til § 2-11 er krav om personkontroll obligatorisk innenfor bestemmelsens virkeområde. Forslag til § 2-11 femte ledd gjelder for eksternt personell som skal ha selvstendig tilgang til anlegg, systemer eller annet i klasse 2 og 3. Som en følge av disse endringsforslagene, foreslår vi at § 5-11 endres slik at henvisningen til kravet om full bakgrunnssjekk utgår.

3.5 Forslag til endring

§ 5-11. Restriksjoner for adgang til steder og områder

Alle driftssentraler i ~~klassifiserte~~ driftskontrollsystemer i **klasse 1, 2 og 3**, og alle anlegg ~~klassifisert~~ i **klasse 2 og 3**, skal ha **følgende** restriksjoner for adgang **til steder og områder**: ~~Beredskapsmyndigheten kan vedta at også anlegg i klasse 2 skal ha restriksjoner for adgang.~~

~~Ved anlegg underlagt restriksjoner for adgang skal:~~

- a. ~~Besøkende Gjester~~ skal følge en forhåndsplanlagt rute.
- b. ~~Besøkende Gjester~~ skal til enhver tid være ledsaget av **en og personell i tjenesteoppdrag uten forutgående sikkerhetsmessig personkontroll skal til enhver tid være under løpende oppsyn av en** erfaren og ansvarlig representant for anlegget. **Dette gjelder anlegg og systemer i drift.**
- c. Fotografering **er** forbudt, med mindre ~~spesiell~~ **skriftlig** tillatelse er innhentet fra ansvarlig representant for anlegget.

For driftssentraler i driftskontrollsystemer i klasse 3, er det forbud mot ~~besøkende og fotografering.~~ **fotografering og gjestebesøk. Forbudet gjelder ikke fotografering som er nødvendig for etterlevelse av krav gitt i eller i medhold av denne forskrift. Personer uten full bakgrunnssjekk etter § 6-7 skal ikke ha adgang til driftssentraler i klasse 3.** ~~Beredskapsmyndigheten kan vedta det samme som andre anlegg i klasse 3.~~

²⁰ <https://www.nve.no/media/7598/forel%C3%B8pig-tilleggsveileder-kraftberedskapsforskriften.pdf> side 34

3.6 Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget innebærer i hovedsak en videreføring av dagens restriksjoner, men utvidelsen av rekkevidden (slik at restriksjonene også gjelder anlegg i klasse 2) vil medføre en vesentlig økning i antall anlegg som omfattes fra om lag 180 til 500.

Fysiske sikringstiltak av anlegg i klasse 2 skal allerede være ivaretatt etter kraftberedskapsforskriften kapittel 5. Forslaget medfører generelt sett derfor ikke behov for etablering av nye sikringstiltak. Å håndheve restriksjonene i bokstav a og c om forhåndsplanlagt rute for gjester og fotoforbud også for klasse 2 anlegg, medfører etter NVEs vurdering minimale økonomiske og administrative konsekvenser.

Omfanget av de økonomiske og administrative konsekvenser er derfor primært knyttet til i hvilken grad driften av det enkelte anlegg i klasse 2 baserer seg på tjenesteytelse fra eksternt personell (bokstav b). Omfanget av eksternt tjenesteytelse varierer, men alle berørte anlegg vil måtte vurdere og planlegge nærmere hvordan bestemmelsen skal forvaltes lokalt, både for normal drift og ved ekstraordinære hendelser.

Som nevnt i vurderingene under punkt 2.3 (administrative og økonomiske konsekvenser knyttet til §2-11 femte ledd), gir bestemmelsene KBO-enhetene valgfriheten til å ivareta sikkerheten gjennom personkontroll av eksterne etter § 2-11 femte eller sjettede ledd, eller de kan velge å dedikere ressurser til å følge og holde eksternt personell under løpende oppsyn. Begge alternativene har økonomiske og administrative konsekvenser. NVE vurderer imidlertid at disse er små og akseptable sett i forhold til behovet for forbedret kontroll med personell som gis tilgang til anlegg, system og annet av vesentlig betydning for kraftforsyningen.

4. Forslag til forskriftstekst

Forslag til forskrift om endringer i forskrift om sikkerhet og beredskaps i kraftforsyningen (kraftberedskapsforskriften)

Hjemmel: LOV-1990-06-29-50-§9-1, LOV-1990-06-29-50-§9-2, LOV-1990-06-29-50-§9-3, LOV-1990-06-29-50-§10-6, FOR-1990-12-07-959-§9-1.

Ny § 2-11 skal lyde:

§ 2-11. Personkontroll

Personkontroll omfatter bakgrunnsjekk og egnethetsvurdering.

Bakgrunnsjekk skal omfatte identitetskontroll, verifikasjon av utdanning og arbeidserfaring, kartlegging av næringsinteresser, søk i åpne kilder og eventuelt undersøkelse av anmerkninger fra kredittsjekk og politiattest.

Dersom bakgrunnsjekken avdekker forhold som medfører tvil om personens dømmekraft, pålitelighet eller lojalitet, skal personen vurderes som uegnet.

Før tilsetting av personell, skal KBO-enheter foreta personkontroll. Før tilsetting av personell som skal ha tilgang til anlegg, systemer eller annet i klasse 2 eller 3, skal KBO-enheten kreve fremleggelse av kredittsjekk og politiattest som del av personkontrollen.

Før eksternt personell gis selvstendig tilgang til anlegg, systemer eller annet i klasse 2 og 3, skal KBO-enheten foreta personkontroll. Ved personkontrollen skal KBO-enheten kreve fremleggelse av kredittsjekk og politiattest. Bestemmelsen gjelder for anlegg, systemer eller annet som er i drift.

Før eksternt personell gis tilgang til anlegg, systemer eller annet i klasse 2 og 3 under, kan KBO-enheten ut fra egne risikovurderinger foreta personkontroll med krav om fremleggelse av kredittsjekk og politiattest.

Utenlandske statsborgere som skal tilsettes eller gis tilgang, må ha bodd i Norge minst de siste fem årene ved krav om fremleggelse av politiattest. KBO-enheter kan i konkrete tilfeller fravike krav til botid for utenlandske statsborgere dersom pålitelig politiattest med tilsvarende varighet legges frem. Krav til botid i Norge gjelder ikke for EØS-borgere som fremlegger politiattest fra hjemland eller bostedsland tilhørende EØS.

Ovennevnte krav om personkontroll gjelder ikke for personer som er sikkerhetsklarert eller adgangsklarert etter lov om nasjonal sikkerhet (sikkerhetsloven).

§ 5-11 skal lyde:

§ 5-11. Restriksjoner for adgang til steder og områder

Alle driftssentraler i driftskontrollsystemer i klasse 1, 2 og 3, og alle anlegg i klasse 2 og 3, skal ha følgende restriksjoner for adgang til steder og områder:

- a. Gjester skal følge en forhåndsplanlagt rute.
- b. Gjester og personell i tjenesteoppdrag uten forutgående sikkerhetsmessig personkontroll skal til enhver tid være under løpende oppsyn av en erfaren og ansvarlig representant for anlegget. Dette gjelder anlegg og systemer i drift.
- c. Fotografering er forbudt, med mindre skriftlig tillatelse er innhentet fra ansvarlig representant for anlegget.

For driftssentraler i driftskontrollsystemer i klasse 3, er det forbud mot fotografering og gjestebesøk. Forbudet gjelder ikke fotografering som er nødvendig for etterlevelse av krav gitt i eller i medhold av denne forskrift.

§ 6-7. Personkontroll oppheves

NVE

Norges vassdrags- og energidirektorat

MIDDELTHUNSGATE 29
POSTBOKS 5091 MAJORSTUEN
0301 OSLO
TELEFON: (+47) 22 95 95 95

www.nve.no